

νίδες ζητούνται πολύ. Εἰσὶν ἐν γένει ὠραιόταται τὸ χρώμα των εἶνε ἀροχόντως λευκόν, ὃ δὲ τύπος τῆς φυσιογνωμίας των εὐρωπαϊκός. Αὐταὶ πληροῦσι τὰ πλείονα χαρέμια τῆς Ἀραβίας. Μία ὥραια Ἀθηναῖος δώδεκα ἐτῶν, εὐκόλως πωλεῖται ἀντὶ 120, ἢ 150 καὶ 200 ταλλήρων.

Ἐν λοιπὸν ἐν Χοδεϊδᾷ, ἔνθα ὑπάρχουσι δύο εὐρωπαϊοὶ πρόξενoi, διενεργεῖται τοιοῦτον δουλεμπόριον, δύνασθε νὰ φαντασθῆτε τί γίνεται εἰς ἄλλας πόλεις. Ἐν Αἰχμῇ, μικρᾷ πόλει κειμένη πρὸς βορρᾶν τῆς Χοδεϊδᾶς, οἱ δοῦλοι πωλοῦνται ἀκόμη ἐπὶ δημοπρασίας, ὑψηλοτέρως ὃ διοικητὴς τῆς πόλεως ταύτης λαμβάνει δύο ταλλήρα δι' ἕκαστον πωλούμενον δοῦλον ἐπὶ πλείον· καθ' ἑκάστην ἀφίξιν νέων δουλεμπόρων, ἐκλέγει ἓνα ἢ δύο ἐκ τῶν δούλων των πρὸς ἴδιον του χρῆσιν. Ὑπολογίζεται, ὅτι ὑπὲρ τοῦς χιλίους δούλους πωλοῦνται ἐτησίως ἐν τῇ ἀγορᾷ τῆς Χοδεϊδᾶς, ἐν δὲ τῇ ἀγορᾷ τῆς Τζέδδας ἔτι περισσότεροι. Καὶ ἐν συνόλῳ, οἱ ἐκ τῆς Ἀφρικανικῆς παραλίας εἰς Ἀραβίαν κομίζόμενοι ἐτησίως δούλοι δὲν εἶνε ὀλιγώτεροι τῶν πεντακισχιλίων.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΩΝ ΧΙΟΝΩΝ

Μυθιστόρημα τοῦ Ζαρί.

(Συνέχεια.)

— Ἐλθέ, Λιέδα, ἔλθε μίαν στιγμὴν νὰ τὸν ἴδῃς κόρη μου, εἶπεν ὁ κ. Δεστοῦρ, καὶ ἔπειτα θὰ ἔσου χάσῃς, θὰ ἐπανεέλθῃς ἐδῶ μαζὺ μὲ τὴν Μίρκαν· οὐδεὶς κίνδυνος ὑπάρχει. Σεῖς, νεαρέ μου φίλε...

Ἡ Ἀξέλ ἤγειρε τὴν κεφαλὴν.

— Θὰ ἐπανεέλθω μετ' ὀλίγον νὰ σὰς ζητήσω ὅπως παρήμενιντε πλησίον του μέχρι μεσονυκτίου. Κατ' αὐτὸ τὸ διάστημα ὁ Βράγ θ' ἀναπαυθῇ, μετέπειτα δὲ δύναται καὶ πάλιν νὰ σὰς ἀντικαταστήσῃ.

Ἐξῆλθον τῆς αἰθούσης.

Ἡ Ἀξέλ τότε προῦχώρησε παρὰ τὴν ἐστίαν καὶ ἐγονυπέτησε :

— Ζῆ ! Ὑψιστε, θεέ μου !

Μετὰ παρέλευσιν τετάρτου, ὁ κ. Δεστοῦρ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν αἰθούσαν, ἔνθα ἡ Ἀξέλ περιεφέρετο βραδέως, λίαν συγκινημένη διότι ἐκλήθη οὕτω νὰ ἐπιμεληθῇ τοῦ Ἑρρίκου.

— Θ' ἀκολούθησθε τὰς ὁδηγίας μου, εἶπεν ὁ κ. Δεστοῦρ· κατ' ἀρχὰς νὰ μὴ ὁμιλῆτε, νὰ τῷ ἐπιβάλλητε διὰ νεύματος σιγὴν ἐὰν θελήσῃ νὰ ὁμιλήσῃ· ὁ Βράγ τῷ ἔθηκεν ἐπιτηδεῖως ἓνα καλὸν ἐπίδεσμον, καὶ δὲν ὑπολείπεται ἢ νὰ τὸν βρέχητε ἐκ διαλειμμάτων, χωρὶς ποσῶς νὰ τὸν λύετε, διὰ τοῦ ὕδατος τὸ ὁποῖον θὰ εὗρητε ἐντὸς φιάλης· πρὸς τοῦτο θὰ κάμητε χρῆσιν τοῦ σπόγγου, καὶ αὐτὸ θὰ

γίνηται κατ' ἐξακολούθησιν μέχρι μεσονυκτίου, ὁπότε ὁ Βράγ θὰ σὰς ἀντικαταστήσῃ, καὶ σεῖς τότε πηγαίνετε δι' ὕπνον, ἀγαπητὸν παιδίον. Εὐχαριστῶ διὰ τὴν ἐκδούλευσιν. Ἐὰν διψήσῃ, ὑπάρχει φιάλη ἐπὶ τῆς τραπέζης, ὡς καὶ ποτήριον.

Ἐξῆλθον τῆς αἰθούσης καὶ ἀνέβησαν τὴν μεγάλην λιθίνην κλίμακα.

Ὁ κ. Δεστοῦρ, προπορευομένης τῆς Ἀξέλ, εἰσῆλθεν εἰς τὸν θάλαμον τοῦ Ἑρρίκου, οὐτινος ἡ περιδεδεμένη κεφαλὴ ἀνεπαύετο ἐπὶ τῶν προσκεφαλαίων μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς κεκλεισμένους.

— Μὴ κινεῖσθε ποσῶς, εἶπε, φίλτατε Ἑρρίκε, μὴ ὁμιλῆτε· ἄρετε ἡσύχως νὰ βρέχηται ὁ ἐπὶ τοῦ μετώπου σας ἐπίδεσμος ἀνὰ πᾶσαν ἡμίσειαν ὥραν. Αὐριον τὸ πρῶτ' ἡμῶν ἐπιεικέστερος καὶ θὰ σὰς ἐπιτρέψω νὰ συνομιλῆτε καὶ νὰ κινῆσθε. Ἐλπίζω ὅτι θὰ κοιμηθῆτε.

Καὶ ἀπεσύρθη, δεικνύων διὰ τοῦ νεύματος πρὸς τὴν Ἀξέλ τὴν φιάλην καὶ τὸν σπόγγον, τὴν ἐστίαν καὶ τὰ ξύλα, καὶ ἀνάκλιντρον παρὰ τὴν κλίνην.

Λυχνία, εἰς τὸ ἔσχατον ἄκρον τοῦ θαλάμου, ἔλαμπε σκιαζομένη ὑπὸ πυκνοῦ περικαλύμματος.

Ἦγει ἡ ἐννάτη ὥρα.

Ἡ Ἀξέλ τὸ πρῶτον ἐκάθησε παρὰ τὴν ἐστίαν.

Σκέπτεται τὸ παράδοξον τοῦτο : ὅτι ἐκλήθη ἀκριβῶς νὰ ἐπιμεληθῇ ἐκεῖνον ὃν ζητεῖ ν' ἀποφεύγῃ! εὐχαριστεῖ τὸν ὕψιστον, διότι ἠῤῥξησεν, ἐν τῇ ἀγαθότητί του, τὸ δένδρον τὸ συντελέσας εἰς τὴν σωτηρίαν τοῦ Ἑρρίκου.

Ἦχσεν ἡ ἐννάτη καὶ ἡμίσεια.

Ἡ Ἀξέλ βυθίζει τὸν σπόγγον ἐντὸς τοῦ ὕγρου καὶ, ἐπιτηδεῖως, χωρὶς οὐδὲ σταγόνα ν' ἀφήσῃ νὰ πέσῃ ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ τραυματίου, βρέχει τὸν ἐπίδεσμον. εἶτα δὲ, ἐπανελθοῦσα παρὰ τὴν ἐστίαν, ἐπαναλαμβάνει τὸν ρεμβασμόν της :

— Οὕτω, ἐν διαστήματι μικροτέρῳ τῶν ἑκτῶ ἡμερῶν, αὐτὸς ὃν ἠγάπα δι' ἔρωτος ὃν ἀκαταμάχητος εἰμαρμένη ὑπηγόρευε, εἰς ὃν ἡ καρδιά της ἀνῆκεν ἀφ' ἧς στιγμῆς τὸν συνήνητησεν, αὐτὸς οὗτος ἐμελλε νὰ συζευχθῇ ἄλλην!

Ἦχσεν ἡ δεκάτη καὶ ἡ Ἀξέλ ἠνενέωσε τὸ ἐπὶ τοῦ ἐπίδεσμου ὕγρον, ἐν ᾧ ὁ Ἑρρίκος ὑπνώττει, εἶτα δὲ ἐκάθηται ἐπὶ τοῦ παρὰ τὴν κλίνην ἀνακλίντρον.

— Ἡ Λιέδα εἶνε ὥραία, ἡ Λιέδα εἶνε καλὴ καὶ γλυκεία, ἀγαπᾷ μετὰ πάθος τὸν μνηστῆρα της, ἀμρότεροι ἀνέκουσιν εἰς μεγάλας καὶ ἀρχαίας οἰκογενεάς· ἔχουσι τὴν αὐτὴν ἀνατροπὴν — τὰ πάντα εἶνε λίαν φυσικὰ· γλιὰ. τότε, διατὶ αὕτη εὗρεθῃ, αὕτη, ἡ πτωχὴ κόρη, ἐπ' ἐκείνης τῆς ὁδοῦ, διατὶ ὁ ἔρως ὃν ἠγνόει· ἐπῆλθεν αἰφνης ὅπως τὴν μεταβάλλῃ, τὴν κατακυριεύτῃ ἐξ ὁλοκλήρου, ὡς ἐξ εἰρωνείας τῆς τύχης ;

Δεκάτη καὶ ἡμίσεια.

Ἡ Ἀξέλ σπογγίζει τὰ ἐπὶ τῶν παρειῶν της κυλιόμενα δάκρυα καὶ, λαμβάνουσα τὸν σπόγγον, τὸν θλίβει ἀπαλῶς ἄνωθεν τοῦ μετώπου τοῦ Ἑρρίκου.

Ὁ νεανίας ποιεῖ ἐλαφρὸν κίνημα προσφέρων λέξεις τινάς, ἃς μάτην ἡ Ἀξέλ προσπαθεῖ ν' ἀντιληφθῇ.

— Βλέπετε ὄνειρον.

Καὶ ἀναλαμβάνει τὴν παρὰ τὴν κλίνην θέσιν της :

— Βλέπει ὄνειρον περὶ τῆς εὐτυχίας του ! Δὲν ὑπάρχεις πλέον, πτωχὴ μῆτερ, διὰ νὰ μὲ λάθῃς εἰς τὰς ἀγκάλας σου καὶ θεραπεύσῃς τὴν πάλλουσαν καρδίαν τῆς Ἀξέλ σου ! Εἶμαι μόνη ἐν τῷ κόσμῳ ! Αἱ σκέψεις της τότε μετεπήδησαν ἐπὶ τοῦ ταξιδίου της ὅπου ἐπεγείρουν ἐκ τύχης σχεδὸν καὶ κινουμένη ἐξ ἀπέλπιστος παραφορᾷ.

— Ἀξέλ, Καμίλλη . . . προέφεραν εὐκρινῶς ὁ Ἑρρίκος.

Ἡ Ἀξέλ, ἐκπληκτος, ἔρχεται πλησίον αὐτοῦ :

— Κοιμᾶται, ἄραγε, ἢ γνωρίζει ὅτι ἐγὼ τὸν ἐπαγρυπνῶ ; — μὲ καλεῖ διὰ τοῦ ὀνόματός μου, ποία εἶνε ἡ Καμίλλη :

Κλίνει, θεωροῦσα τὴν ὠχρὰν ὄψιν τοῦ ἀσθενοῦς, ὅστις στρέφει ὀλίγον τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸ φῶς.

— Κοιμᾶται βεθέως..

Ἡ Ἀξέλ διατελεῖ ἐν ἄκρῃ συγκινήσει.

Ἴδου ἡ ἑνδεκάτη :

— Πόσον ταχέως παρέρχεται ἡ ὥρα !

Πάντοτε λαμβάνουσα τὸν σπύγγον, ἡ Ἀξέλ βρέχει τοὺς ἱπιδέσμονες.

— Διψῶ, εἶπεν ὁ Ἑρρίκος, χωρὶς ν' ἀνοίξῃ τοὺς ὀφθαλμούς· ὕδωρ, παρακαλῶ, καλέ μου Βράγ.

Ἡ νεάνις ἐμειδίασεν ἐπὶ τῷ ἀποδοθέντι αὐτῇ αὐτῇ ὀνόματι τοῦ κολοσσοῦ. Χύνει ἐκ τοῦ ἐν τῇ φιάλῃ ποτοῦ ἐν τῷ ποτηρίῳ, καὶ, ὑπεγείρουσα τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἑρρίκου διὰ τῆς χειρὸς της ἢν θέτει ὑποκάτω τοῦ προσκεφαλαίου, φέρει τὸ ποτήριον εἰς τὰ χεῖρά του.

Ὁ Ἑρρίκος πίνει καὶ, ἵνα σημάνῃ ὅτι ἐκόρεσε τὴν δίψαν του, θέτει τὴν χεῖρά ἐπὶ τῆς κρατούσης τὸ ποτήριον χειρὸς.

Ἄλλ' ἐπὶ τῇ ἐπαφῇ ταύτῃ ἀνοίγει τοὺς ὀφθαλμούς.

— Ἀξέλ ! λέγει, μετὰ βαθείας ἐκπληξέως καὶ ἄκρας γλυκύτητος.

— Εἰγὼ εἶμαι, κύριε, εἶπεν ἡ Ἀξέλ, συγκρατοῦσα τὴν συγκίνησίν της· ὁ Βράγ κοιμᾶται καὶ σὰς ἐπαγρυπνῶ ἐγὼ ἕως οὗ ἐπ' ἀνέλθῃ.

Ἡ Ἀξέλ ἀφεῖσα τὸ ποτήριον ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἐπ' ἀνέρχεται πλησίον τοῦ Ἑρρίκου, ὅστις ἡτοιμάζετο νὰ ὁμιλήσῃ.

— Μὴ ὁμιλῆτε, κ. Ἑρρίκε, εἶνε ρητῶς ἀπηγορευμένον. Κλείσατε τοὺς ὀφθαλμούς.

Ὁ Ἑρρίκος σιωπᾷ, ἀλλὰ θεωρεῖ τὴν Ἀξέλ μετ' ἐκφράτους σεβασμοῦ καὶ θαυμασμοῦ περιγούσης εἰς σύγχυσιν τὴν νεάνίδα.

— Αὐτὸς, ὅστις τόσον ἀποτόμως μοὶ ὁμίλησε χθὲς ἐν τῇ αἰθούσῃ ! — Κοιμήθητε, τῷ ἔλεγεν.

Ἠγέρθη ὅπως εὖρη τὸ ἀνακλιντῆρόν της, νεύουσα πρὸς τὸν τραυματίαν νὰ κλείσῃ τοὺς ὀφθαλμούς.

Ὁ Ἑρρίκος κλείει τοὺς ὀφθαλμούς καὶ ἀποκοιμᾶται.

— Φιλτάτη Λιέδα, ψιθυρίζει, ζῶ διὰ σέ.

Ἡ Ἀξέλ κινεῖ θλιβερώς τὴν κεφαλὴν, καὶ, στηρίζουσα αὐτὴν ἐπὶ τοῦ ἄνω μέρους τοῦ ἀνακλιντῆρου ὑποκύπτει εἰς τὴν κόπωση ἢν τῇ ἐπ' ἡμέρῃ τῶσαι συγκινήσεις, τόση πάλιν. Ἴδου καὶ αὕτη κυ-

ριευθεῖσα ὑπὸ τοῦ ὕπνου.

Ἦχησεν ἡ ἑνδεκάτη καὶ ἡμίσεια.

Ἡ Ἀξέλ δὲν ἀκούει· ἀλλ' ὁ Ἑρρίκος, ὅστις ἦτο ἀπλῶς βεθυθισμένος ἐν ἀορίστῳ ρεμβασμῷ, ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς ἐπὶ τῷ ξηρῷ ἥχῳ ὃν παρήγαγε τὸ ἐκκρεμές.

Βλέπει τὴν νεάνίδα ἐπὶ τοῦ ἀνακλιντῆρου· ἡ κεφαλὴ της, ὀπισθεν κεκλιμένη, ἀναπαύεται ἐπιχαρίτως ἐπὶ τοῦ διπλουμένου αὐτῆς βραχίονος. — Ἐλαφρὰ πνοὴ ἐξέρχεται τῶν χειλέων της.

Ὁ Ἑρρίκος ἀναμνησθεῖται τῆς παρὰ τὸ σπῆλαιον σκηνῆς. Ὅλη ἡ ἐκπληξίς ἦν τὸ μυστήριον τοῦτο τῷ παρήγαγεν, ἐπ' ἀνέρχεται εἰς τὴν μνήμην του, ὅλα τὰ παράδοξα ἐέλγητρα τῆς στιγμῆς ἐκείνης τὸν κατακυριεύουσιν ἐκ νέου.

— Δὲν θὰ τὴν προδώσω, σκέπτεται καὶ πάλιν, κλίνων ὀλίγον ἵνα κάλλιον ᾗδῃ αὐτήν. Ὅχι, οὐδ' εἰς τὴν ἰδίαν θὰ τὸ ἀνακοινώσω.

Καὶ τὰ λεπτὰ παρέρχονται καὶ ἡγεῖ μεσονύκτιον.

Ἡ Ἀξέλ ἀφυπνίζεται, ὁ Ἑρρίκος ἐπαναπύπτει ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου κλείων τοὺς ὀφθαλμούς, τὰ βήματα τοῦ Βράγ ἀκούονται ἐπὶ τῆς κλίσμας.

— Μεσονύκτιον ᾗδῃ !

Ἡ νεάνις βρέχουσα τὸν σπύγγον, τὸν θλίβει ἐπὶ τοῦ φλέγοντος μετώπου τοῦ Ἑρρίκου, ὅστις ἰσχυρὰν καταβάλλει προσπάθειαν ὅπως συγκρατήσῃ τὴν συγκίνησίν του.

Ἡ θύρα ἀνοίγεται καὶ εἰσέρχεται ὁ Βράγ.

— Πῶς εἶνε ;

— Ἐκοιμάτο σχεδὸν καθ' ὅλον τὸ διάστημα.

— Καλὰ, πάει καλὰ, πηγαίνετε νὰ κοιμηθῆτε, κύριε Ἀξέλ.

— Ἐπιεν ὀλίγον ποτόν.

— Τὸ βλέπω· αὔριο θὰ ᾗναι καλῆτερα, καληνύκτα, μὴ χάνετε καιρὸ γιὰ ὕπνο.

— Εὐχαριστῶ κ. Βράγ.

Καὶ ἡ Ἀξέλ ἐξήλθεν.

IX.

Ἡ Λιέδα δὲν ἐκοιμήθη. Ἡ ὑπερξηνημένη φαντασία της ἐπὶ τῇ σκέψει τοῦ κινδύνου ὃν διέτρεξεν ὁ Ἑρρίκος, παρουσίαζε πρὸ αὐτῆς, ἐν τῇ σκοτίᾳ τῆς νυκτός, θεάματα φρικώδη.

Ἐπῆλθε τέλος ἡ ἡμέρα ὅπως ἐκδιώξῃ ὅλα αὐτὰ τὰ φάσματα. Ἡ Μίρκα εἰσῆλθεν ἑνωρὶς παρὰ τῇ νεαρᾷ της κυρίᾳ. — ὁ Βράγ, ἀναπληρωθεὶς παρὰ τῷ Ἑρρίκῳ ὑπὸ τοῦ κ. Δεστοῦρ, ἤρχετο νὰ τῇ εἴπῃ τὰ καθέκαστα· ἀφαιρέσας τὸν ἐπίδεσμον, εἶδεν ὅτι τὸ τραῦμα εἶχεν ἐντελῶς κλεισθῇ καὶ οὐδεμίαν πλέον συνέπειαν ἐμελλε νὰ ἔχῃ.

— Ἀλλὰ πῶς διῆλθε τὴν νύκτα, ἠρώτησεν ἡ Λιέδα.

— Πολὺ λαμπρὸν, δεσποινίς· ὁ νέος μας ὁδοιπόρος ἔμεινεν ἕως τὰ μεσάνυχτα, καὶ σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα ὁ κ. Ἑρρίκος ἐκοιμάτο· ὕστερα ἦλθε ὁ Βράγ, καὶ πάλιν ὁ κ. Ἑρρίκος ἐκοιμάτο, μὲ ὀλίγην, πολὺ ὀλίγην ταραχὴν· ἀλλὰ δὲν ὁμίλησε ἕως τὸ πρωῒ, πιστὸς εἰς τὸν λόγον του. — τὸ πρωῒ ἤθι-

λῃσε νὰ σηκωθῇ, ἀλλ' ὁ κύριος πατέρας σας τοῦ εἶπε νὰ σηκωθῇ ἀργότερα.

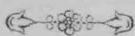
— Πόσον τὸν ἀγαπῶ, Μίρκα, τὸν Ἑρρῖκόν μου ! ἡσθάνθην τοῦτο πλεονέτερον ἀπὸ τῆς φοβερᾶς ἐκείνης στιγμῆς. Θὰ ἐδίδον τὴν ζωὴν μου δι' αὐτόν... καὶ ὅμως, θὰ τὸ πιστεύσης ; δὲν τῷ ἔχω εἶπει τίποτε περὶ τούτου.

— Πῶς, δεσποινίς ;

(ἀκολουθεῖ)

ΕΠΙΣΤΡΑΤΕΙΑΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΤΑ ΚΑΝΔΗΛΙΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΚΙΚΟΥ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟΥ

Κατὰ τὸ ἐπιστρατεϊκὸν τῆς Ἑλλάδος ἔτος 1885-86 τοῦ ἐν Ἀρτῇ τουρκικοῦ Προξενείου προ-στατο Μαχμουτ - ἐφένδης τις, συμμαθητῆς μου ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἀνὴρ εὐφυῆς, εἰς ἄκρον φιλόπα-τρης καὶ λίαν ἀνεπτυγμένος, ὡς τυγχάνουσι πάντες οἱ τῆς ὁμόρου ἐπικρατείας, ὑπάλληλος τοῦ Ὑπουρ-γείου τῶν Ἐξωτερικῶν, ὅστις οὐδέποτε ἐγκατέλειπε τὴν Ἀρταν ἢ μόνον ὁσάκις ἤθελε νὰ συνεννοηθῇ μετὰ τοῦ ἀπέναντι τῆς πόλεως ταύτης ἐστρατοπε-δευμένου τούρκου ἀρχηγοῦ, καὶ τοῦτο ἐπὶ ὀλίγας μόνον ὥρας. Ὁ Μαχμουτ - ἐφένδης, δὲν, ἐν παρόδῳ εἰρήσθω, πολλάκις ἐπλησίασα, ἤξευρε τὰ πάντα ἐκ μέρους τοῦ ἐλληνικοῦ στρατοῦ, διὰ τε τῶν ἐμμί-σθων ὁργάνων του, ἐλευθέρων ἐλλήνων ὄντων δυστυ-χῶς, καὶ τῶν ἐφημερίδων τῶν Ἀθηνῶν, ἃς καθημε-ρινῶς διεβίβαζεν εἰς τὸ τουρκικὸν στρατόπεδον, καὶ δὲν θὰ εἶπω ὑπερβολὴν, ἐὰν προσθέσω ὅτι ἐγνώριζε καὶ αὐτὰ τὰ μυστικὰ τοῦ ἐλληνικοῦ ἀρχηγείου σχέ-δια, ἐν ᾧ οἱ ἡμέτεροι ἐν Ἰωαννίνοις, Ἀργυροκά-στρω, Πρεβέζῃ καὶ Φιλιππιάδι πρόξενοι δὲν ἐγνώ-ριζον τίποτε καὶ δὲν ἐνέργουν τίποτε, ὁ δὲ τῆς Φιλιππιάδος μάλιστα ἔμενε διαρκῶς ἐν Ἀρτῇ, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἐστενοχωρεῖτο μένων ἐν τῇ κομο-πόλει τῆς Φιλιππιάδος, ἐξ ἐλλείψεως συναναστρο-φῆς ! Τοιοῦτον εἶνε δυστυχῶς τὸ μέγα μέρος τῶν ὑπαλλήλων τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλλάδος !

Ὁ Μαχμουτ-ἐφένδης καίτοι μεταδίδων τὰ πάντα προφορικῶς τε καὶ γραπτῶς καὶ ἡμέραν τῷ τούρκῳ ἀρχηγῷ, οὐχ ἥττον ὅμως, ὅπως ἀνταποκριθῇ εἰς τὴν πιστὴν τοῦ καθήκοντός του ἐκπλήρωσιν καὶ ὡς ὑ-παλλήλου καὶ ὡς τούρκου, ἐπενόησεν ἰδίον τρόπον ὅπως ἐν ἀνάγκῃ καὶ ἐν καιρῷ νυκτὸς δύναται νὰ πληροφορῇ τὰ καθέκαστα τοὺς εἰς ὁμοφύλους του καὶ ἰδοὺ διὰ ποίου εὐφυοῦς μὲν ἀλλ' ἀπλουστά του τρόπου :

Ἔθετεν ὀπισθεν τῶν ὕλων τῶν δύο—τριῶν τοῦ Προξενείου παρθύρων, ἅτινα ἦσαν εἰς ἀπόστασιν 1800 μέτρων ἀντικρὺ τῶν τουρκικῶν ὀχυρωμάτων, ἀνυμμένα κανδήλια τριῶν χρωμάτων : ἐρυθροῦ, κυ-ανοῦ καὶ κίτρινου, ἐκ δὲ τῆς καταλλήλου αὐτῶν το-

ποθετήσεως καὶ κινήσεως ὁ τούρκος ἀρχηγὸς ἀνεγί-νωσκεν εὐκρινέστατα πᾶν ὅ,τι ὁ πρόξενος ἤθελε νὰ τῷ ἀνακοινώσῃ, ὅσον δῆποτε σκότος καὶ ἂν ἦτο, ὅση δῆποτε κακοκαιρία καὶ ἐὰν ἔκαμνεν, ἦσαν δὲ τὰ κανδήλια ταῦτα ἀπλᾶ ποτήρια δι' ὧν συνήθως πίνομεν ὕδωρ, πεπληρωμένα ὕδατος βεβαμμένου ἐ-ρυθροῦ, κυανοῦ καὶ κίτρινου, ἐφ' ὧν ἔκαie θρυαλλίς δι' ἐλαίου ἀπλουστάτα, ὡς αἱ κανδήλια τῶν ἡμε-τέρων ἐκκλησιῶν.

Ἐπειδὴ, ἐνδεχόμενον νὰ φανῇ τινι δύσκολος ὁ φυσικὸς οὗτος τηλεγραφικὸς τῆς συνεννοήσεως τοῦ ἐν Ἀρτῇ τούρκου Προξένου μετὰ τοῦ τουρκικοῦ στρατοπέδου τρόπος, ἃς μοι ἐπιτραπῇ νὰ μεταφρά-σω αὐτὸν ἐλληνιστὶ ὡς ἐξῆς : ἔχομεν ἀφ' ἑνὸς 24 γράμματα εἰς τὴν ἐλληνικὴν γλῶσσαν καὶ ἀφ' ἐτέ-ρου 3 χρώματα, ἥτοι τὸ ἐρυθρὸν, τὸ κυανὸν καὶ τὸ κίτρινον, εἰς ἃ ἀναλογοῦσιν ἀνὰ 8 γράμματα. Ὑποθέσωμεν ὅτι τὸ ἐρυθρὸν ἐκτείνεται ἐπὶ τῶν πρώτων 8 γραμμάτων, δηλ. ἀπὸ τοῦ Α μέχρι τοῦ Θ, τὸ κυανὸν ἐπὶ τῶν ἐπομένων 8 δηλ. ἀπὸ τοῦ Ι μέχρι τοῦ Π καὶ τὸ κίτρινον ἐπὶ τῶν 8 τελευ-ταίων δηλ. ἀπὸ τοῦ Ρ μέχρι τοῦ Ω καὶ, θὰ ἔχομεν φυσικῶς τὸν ἐπόμενον νῆανκα :

A—1 Κανδήλιον ἐρυθροῦν.	N—5	»	»
B—2 Κανδήλια ἐρυθρά.	E—6	»	»
Γ—3	»	O—7	»
Δ—4	»	Π—8	»
E—5	»	P—1 Κανδήλιον κίτρινον	
Z—6	»	Σ—2 Κανδήλια κίτρινα	
H—7	»	T—3	»
Θ—8	»	Υ—4	»
I—1 Κανδήλιον κυανοῦν	Φ—5	»	»
K—2 Κανδήλια κυανᾶ	X—6	»	»
Λ—3	»	Ψ—7	»
M—4	»	Ω—8	»

Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τοῦ πίνακος τούτου δυνάμεθα νὰ τηλεγραφήσωμεν διὰ τῶν κανδηλίων, μεταχειρι-ζόμενοι δι' ἕκαστον γράμμα τόσα τοιαῦτα ἐρυθρὰ κυανὰ ἢ κίτρινα ὅσα ἐν τῷ προκειμένῳ πίνακι φαί-νονται ἀπέναντι ἐκάστου γράμματος ἐκ τῶν 24 τοῦ ἀλφαβήτου. Ἐὰν π.χ. θελήσωμεν νὰ τηλεγραφή-σωμεν τὴν φράσιν : Οἱ Ἕλληνες ὁρμῶσι, κατὰ τὰ προεκτεθέντα θὰ παραθέσωμεν διὰ τὰ 16 ταῦτα γράμματα ἐκ περιτροπῆς 16 σειρᾶς κανδη-λίων ἥτοι 7 κυανᾶ, 1 κυανοῦν, 5 ἐρυθρά, 3 κυανᾶ, 7 ἐρυθρά, 5 κυανᾶ, 5 ἐρυθρά, 2 κίτρινα, 7 κυανᾶ. 1 κίτρινον, 4 κυανᾶ, 7 κυανᾶ, 4 κίτρινα, 1 κίτρινον καὶ 1 κυανοῦν, καὶ οὕτως ἔ-χομεν τὴν ζητούμενην φράσιν τηλεγραφημένην !

Βεβαίως αἱ στρατιωτικαὶ καὶ αἱ πολιτικαὶ ἀρ-χαὶ τῆς Ἀρτῆς οὐδὲν ἐγνώριζον περὶ τῶν κανδη-λίων τοῦ τουρκικοῦ προξενείου, καὶ ἐγὼ αὐτὸς δὲν θὰ ἐγνώριζον τοῦτο, καὶ δὲν θὰ ἐγράφετο ἡ παρούσα ἐπιστρατεϊκὴ ἀνὰμνησις, ἐὰν ὅλως τυχαίως καὶ δὲν συνελάμβανον τὴν δέουσαν ὑπόνοιαν, ἰδοὺ δὲ τινὶ τρόπῳ εἶδον αὐτά.

Κατὰ νύκτα τινὰ τοῦ τελευταίου δεκαημέρου τοῦ μηνὸς Μαρτίου (τοῦ ἔτους 1886) δὲν ἡδυνά-μην νὰ κοιμηθῶ ἐκ τῶν ληστρικῶν ἐπὶ τοῦ σώμα-